

Cod de bune practici de reflectare a campaniei electorale
Pentru alegerile parlamentare din 2019

al postului TV8 și portalului de știri TV8.MD

Postul de televiziune TV8 și portalul TV8.MD adoptă prezentul Cod de bune practici de reflectare a campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din 2019, în concordanță cu normele legale de reflectare a campaniei electorale de către radiodifuzori și cu interesul public de a primi informații obiective, imparțiale și corecte în perioada electorală.

Acest Cod are scopul să ofere jurnaliștilor TV8 un cadru în care:

- ✓ pot opera într-un mediu cât mai liber și creativ posibil;
- ✓ pot furniza telespectatorilor o prezentare imparțială, obiectivă, corectă și independentă a campaniei, oferindu-le o acoperire echitabilă și o analiză riguroasă a promisiunilor electorale și a acțiunilor electorale ale candidaților.

În reflectarea campaniei electorale și în luarea deciziilor de realizare a știrilor, TV8, post de televiziune regional, se conduce de responsabilitatea de a asigura prin aceste știri o competiție corectă care să asigure atenție cuvenită pentru relatarea și analiza programelor și acțiunilor electorale ale tuturor candidaților de pe circumscripția națională, precum și a candidaților de pe circumscripțiile din Chișinău.

TV8 va ține cont de faptul că, candidații/partidele mici au dreptul să beneficieze de acoperire în rețea în timpul campaniei electorale.

➤ **Reguli de conduită internă**

1. În perioada campaniei electorale

Este responsabilitatea fiecărui producător de știri sau de emisiuni politico-analitice să se asigure că reporterii de știri sau realizatorii emisiunilor sunt conștienți de modul în care prevederile acestui Cod trebuie implementate în practică.

1.1. Orice propunere de a invita un candidat la o emisiune (cu excepția dezbaterilor electorale) în timpul campaniei electorale este mai degrabă o excepție decât o regulă. În acest caz, invitarea candidatului urmează a fi consultată cu Directorul de știri al TV8.

1.2. Toate invitațiile pentru interviuri sau propunerile de participare la emisiuni adresate liderilor partidelor din Republica Moldova în perioada

campaniei electorale, trebuie să fii coordonate în prealabil cu Directorul de știri TV8.

- 1.3. Orice posibilitate oferită unui candidat de a-și exprima un punct de vedere sau de a transmite un mesaj, fără a oferi posibilitate altor părți sau candidați de a comenta sau răspunde, trebuie consultată în prealabil cu șeful superior (producătorul de știri sau producătorul de emisiune și, în caz de necesitate, cu Directorul de știri).
- 1.4. TV8 nu va difuza în perioada campaniei electorale știri sau reportaje și nu va analiza în cadrul emisiunilor sondaje de opinie care reflectă intenția de vot a alegătorilor, cu excepția celor prezentate de Barometrul Opiniei Publice (BOP) și Institutul Republican Internațional (IRI).
- 1.5. În perioada campaniei electorale, orice propunere de a efectua sondaje sau votting (tv, online, text sau social media, pe platformele TV8) pe orice problemă politică care ar putea avea legătură cu campania electorală, promisiunile unor candidați sau orice ar permite cuantificarea sprijinului pentru un candidat va fi discutată în prealabil cu Directorul de știri TV8.

2. Ziua votării (24 februarie 00.30 - 21.00)

- 2.1. În ziua alegerilor, TV8 nu va publica niciun sondaj de opinie cu privire la preferințele de vot ale alegătorilor.
- 2.2. Este strict interzisă publicarea detaliilor despre modul în care au votat oamenii la alegeri, cu excepția prezentării cazurilor de încercare de corupere a alegătorilor pentru a-și da votul pentru un candidat sau alte încălcări electorale legate de procesul de vot.
- 2.3. Sunt interzise postările pe rețelele de socializare sau în alt mediu public a mesajelor angajaților postului de televiziune TV8 cu privire la preferințele lor electorale sau cu îndemnul de a vota un anumit candidat.

➤ Reflectarea activității partidelor sau candidaților

❖ Egalitatea șanselor

TV8 își exprimă deschiderea pentru a reflecta campaniile electorale ale tuturor candidaților din circumscripțiile pe care le monitoriza. În cazul candidaților activi care produc evenimente, postul de televiziune se asumă să asigure egalitate de timp și de șanse de acoperire a activităților electorale, fără privilegierea unui

candidat ca volum de timp sau de număr de apariții. În cazul candidaților mai puțin activi, TV8 le va transmite o declarație oficială prin care își arată deschiderea de a le reflecta evenimentele electorale de interes public dacă va fi anunțată despre organizarea acestora.

Pornind de la acest fapt, pot exista diferențe legitime în ceea ce privește nivelul de acoperire a activităților electorale ale diferitor partide politice/candidați pe circumscripție.

Astfel, deși TV8 își asumă să asigure acoperirea echitabilă a activității și programelor fiecăruia dintre concurenții electorali, acest angajament trebuie tratat mai degrabă ca un ghid decât ca o formulă matematică. Cu toate acestea, trebuie să existe motive editoriale întemeiate pentru orice variație semnificativă, iar asta nu poate înlocui obligația primordială de imparțialitate și corectitudine în reflectarea acțiunilor electorale ale candidaților.

❖ **Imparțialitate**

Pentru a asigura imparțialitatea atât în buletinele de știri, cât și pe portalul de știri, producătorul de știri și redactorul-șef al portalului trebuie să se asigure că partidele și candidații independenți sunt acoperiți echitabil și echilibrat pe o perioadă corespunzătoare și pe ansamblul perioadei electorale.

Programele zilnice de știri ar trebui să atingă o acoperire corespunzătoare și proporțională în cursul fiecărei săptămâni din campanie.

Proportionalitatea acoperirii trebuie asigurată pentru fiecare tip de emisiune separat (buletin de știri, emisiuni, portal de știri), și nu se poate baza pe alte tipuri de emisiuni sau produse media ale TV8 în momente diferite ale zilei.

În cazul emisiunilor săptămânale de analiză a programelor sau listelor electorale ale candidaților care se concentrează în fiecare episod doar pe un candidat, este important să se precizeze la început și la sfârșit de episod despre faptul că alți candidați au fost analizați sau discutați în alte episoade anterioare sau vor fi analizați în episoadele care urmează. În acest caz, imparțialitatea va fi asigurată în raport cu cursul campaniei.

Pentru a evita avantajarea unor candidați prin prezentare vizuală, portalul de știri TV8.MD va evita să vizualizeze o știre care se referă la mai mulți candidați (spre exemplu rezultate ale sondajelor de opinii) prin poze care reprezintă doar unul dintre ei sau poze care avantajează doar unul sau unii candidați.

Aceeași regulă va fi aplicată și în prezentarea vizuală a imaginilor cu candidații. Spre exemplu, în cazul prezentării posterelor electorale, afișate pe garduri sau alte locuri amenajate, se va ține cont ca imaginile să nu conțină doar posterele unui candidat.

❖ **Acoperirea evenimentelor politice în timpul campaniei electorale**

Alegerile nu înseamnă stoparea activităților politice obișnuite, iar instituțiile de stat vor continua activitatea lor normală în timpul campaniei electorale. Postul de televiziune TV8 și portalul TV8.MD vor reflecta activitatea instituțiilor de stat. Fiind conștienți de influența posibilă a activității acestor instituții de stat asupra campaniei electorale, TV8 va asigura exactitatea și imparțialitatea reflectării activității instituțiilor de stat aflate sub control politic.

Reporterii și producătorii TV8 vor avea grijă ca în cazul în care unii dintre membrii Guvernului, conducători sau reprezentanți ai instituțiilor de stat sunt candidați în alegeri, funcțiile lor publice nu vor servi drept motiv de avantaj necuvenit în electorală, prin reflectarea activităților lor de funcție. În acest caz, în măsura posibilităților, va fi evitată menționarea numelui candidatului cu funcție publică, făcându-se referire la instituție.

❖ **Ordinea de prezentarea a candidaților în rubrica „Electorală 2019” din cadrul buletinelor de știri**

Producătorul buletinului de știri va avea grijă ca ordinea în care diferiți candidați sunt prezentați în cadrul rubricii „Electorală 2019” din cadrul buletinului de știri să varieze de la o ediție la alta.

❖ **Prezentarea candidaților**

Scopul acestui Cod de conduită este de a încuraja dezbateri intense și corecte între candidați și de a informa cât mai amplu audiența despre candidații electorali, fără a oferi avantaje necuvenite cuiva.

În cadrul buletinelor de știri, pentru a asigura echilibrul prezentării candidaților electorali, sunt permise săptămânal cel mult 4 reportaje/știri cu referire la un candidat. Durata unui reportaj/știre va fi de 1.30 minute, cu sincroane ale candidatului care nu vor depăși 30 de secunde per reportaj.

Această regulă urmează a fi respectată în raport cu toți candidații înscrși în cursa electorală, ținându-se însă cont de condiția obiectivă – concurenții electorali din circumscripțiile monitorizate să producă evenimente sau știri de interes public.

Notă: În aceste norme de timp nu sunt incluse și replicile candidaților la acuzațiile venite din parte contracandidaților. Timpul acordat pentru replicile la acuzații va fi calculat separat, ținându-se cont de faptul că acesta nu va putea debalansa esențial proporțiile de timp stabilite.

Dacă un candidat refuză să comunice cu reporterii de la știri sau producătorii de emisiuni în vederea oferirii informațiilor care țin de reflectarea campaniei electorale, acest lucru nu exclude obligația jurnaliștilor de a informa corect și imparțial audiența, încercând să obțină replica fie de la un reprezentant al candidatului, fie de alte persoane care reprezintă același partid din care face parte candidatul.

Fiind un post de televiziune cu acoperire pe aproape tot teritoriul republicii și dat fiind numărul mare de circumscripții uninominale și de candidați pe aceste circumscripții, TV8 își asumă responsabilitatea de a reflecta campania electorală pe circumscripția națională, pe circumscripțiile din mun. Chișinău, dar și pe alte circumscripții uninominale, în funcție de interesul național pentru o circumscripție sau alta. În cazul în care va fi abordată activitatea electorală dintr-o circumscripție, postul TV8 își asumă obligația de a oferi șanse egale tuturor candidaților din circumscripția respectivă.

În cazul prezentării opiniei sau poziției unui candidat care candidează atât pe circumscripția națională, cât și pe o circumscripție uninominală, într-o problemă care nu se referă la circumscripția uninominală, se va evita precizarea faptului că acest candidat se regăsește și pe o circumscripție uninominală concretă. Acest lucru va fi întreprins pentru a nu dezavantaja alți candidați de pe aceeași circumscripție uninominală.

Se va ține cont că, în perioada campaniei electorale, acțiunile sociale sau de binefacere desfășurate de Fundațiile de caritate afiliate unor politicieni sau de instituții de stat conduse de unii candidați electorali vor fi tratate ca evenimente electorale.

❖ Reflectarea sondajelor de opinii

Reporterii TV8 vor ține cont de faptul că rezultatele sondajelor de opinie reflectă doar intenția de vot a respondenților la un anumit moment dat, când a fost efectuat sondajul, de aceea în relatarea știrilor despre sondaje se va menționa neapărat perioada în care a fost efectuat sondajul, cine este autorul, care este eșantionul, marja de eroare, cine a finanțat efectuarea sondajului, sursa de finanțare și tipul de întrebare la care au fost invitați să răspundă respondenții. Cuvintele folosite pentru

a prezenta rezultatele sondajului vor fi „sugerează”, „lasă de înțeles”, nici într-un caz nu „arată” sau „dovedesc”.

Prezentarea rezultatelor sondajului va fi însoțită și de comentariul unui expert, pentru a preveni interpretarea eronată a cifrelor, dar și de poziția celor vizați, atunci când este vorba despre decalaje esențiale.

În ziua alegerilor și cu 5 zile mai devreme nu vom putea face referire la rezultatele niciunui sondaj de opinie care reflectă intenția de vot a alegătorilor, până la momentul închiderii secțiilor de vot.

❖ **Comportamentul în social media**

Angajații TV8, mai cu seamă cei implicați în reflectarea campaniei electorale sau care sunt identificați direct cu imaginea postului tv sau a portalului de știri, vor evita postările și comentariile pe rețele sociale care să compromită imparțialitatea postului TV8 pe tematică electorală. Vor fi evitate mai cu seamă comentariile sau postările care pot sugera preferințele electorale ale angajaților.

➤ **Contribuția publicului**

În perioada campaniei electorale, postul TV8 și portalul TV8.md vor încuraja implicarea publicului în sesizarea încălcărilor electorale sau a neregulilor. Aceste sesizări vor fi difuzate abia după ce vor fi verificate și se va constata autenticitatea lor. În cazul în care sesizările vor veni din partea unor concurenți electorali, acest lucru de asemenea va fi adus la cunoștința publicului larg.

În cazul Vox populi se va ține cont de faptul ca acestea să reflecte o gamă cât mai largă de opinii și se va sublinia că acestea reprezintă puncte de vedere individuale, și nu reprezintă un indicator al preferințelor alegătorilor.

Reclamații

Orice reclamație cu privire la încălcarea unor norme de către TV8 în reflectarea editorială a campaniei electorale va fi adresată Directorului de știri și va fi soluționată personal de acesta sau în consultare cu Directorul general, producătorul general, președintele Asociației Media Alternativa și juristul companiei.